

## CZŁONKOWIE HONOROWI SEP Z OBSZARU DZIAŁANIA ODDZIAŁU ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO

**Tomasz KOŁAKOWSKI**

Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich  
e-mail: tomasz.kolakowski@post.pl

**Streszczenie:** W artykule przedstawiono historię nadawania godności Członka Honorowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz przedstawiono sylwetki zmarłych już Członków Honorowych, którzy działali na rzecz OZW SEP.

**Słowa kluczowe:** Członek Honorowy, historia SEP.

### 1. WSTĘP

Statut SEP stanowi: „*Godność członka honorowego SEP jest najwyższym wyróżnieniem uzyskiwanym w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich. Może być nadana przez Walny Zjazd Delegatów SEP na wniosek Zarządu Głównego SEP osobie fizycznej szczególnie zasłużonej dla rozwoju elektryki lub Stowarzyszenia.*”

Członek Honorowy SEP na mocy postanowień Statutu SEP bierze udział, z głosem stanowiącym, w Walnych Zjazdach Delegatów SEP, Walnych Zgromadzeniach Delegatów macierzystego Oddziału i Walnych Zjazdach macierzystego Koła. W latach 1925–2021 zostało uhonorowanych tą godnością 177 osób, z czego żyjących jest na koniec 2021 roku 56 osób. Warto wspomnieć, że także kilku wybitnych elektryków zagranicznych dostąpiło godności Członka Honorowego SEP. Byli to w roku 1931: Gustave Ferrie (Francja) i Guglielmo Marconi (Włochy), w roku 1933 Vladimir List (Czechosłowacja) oraz Karel Kvet (Czechosłowacja) w roku 1972. Postacie Członków Honorowych i Ich działalność stowarzyszeniowa stanowią więc swoisty wzorzec postępowania i przykład dla młodszych członków SEP.

Godność Członka Honorowego SEP nadano po raz pierwszy prof. Mieczysławowi Pożaryskiemu podczas V Zgromadzenia Delegatów Kół Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich w 1925 roku.

Obszar działania OZW SEP, w czasie 100 lat swojej działalności, zmieniał się. Członkowie Honorowi działający bardzo aktywnie w OZW, godności członka honorowego SEP dostąpili w innych Oddziałach. Dotyczy to między innymi, Tadeusza Lipińskiego, Cypriana Brudkowskiego, Zygmunta Rozewicza, czy Zbigniewa Makowskiego.

W Oddziale Zagłębia Węglowego 11 osób zostało wyróżnionych nadaniem Godności Członka Honorowego SEP. Są to: Stanisław Andrzejewski (1908–1979), Zbigniew Białkiewicz (1922–2006), Lucjan Nehrebecki (1900–1990), Jan Obrąpalski (1881–1958), Tadeusz Świdorski (1925–2012), Jerzy Barglik, Iwo Cholewickiego, Tomasz Kołakowski, Aleksy Kuźnik, Zbigniew Marusa, Henryk Tymowski.

Szczegółowe życiorysy tych postaci, ich osiągnięcia w działalności stowarzyszeniowej odnaleźć można w opracowaniach książkowych poświęconych historii OZW Zbigniewa Białkiewicza, a także w książce poświęconej stuleciu zorganizowanej działalności elektryków na obszarze OZW autorstwa Członków Honorowych SEP Aleksego Kuźnika i Tomasza Kołakowskiego.

Niżej przedstawione są postaci Członków Honorowych SEP, których aktywna działalność przypadała na lata międzywojenne i okres powojenny. Są to profesorowie Jan Henryk Obrąpalski, Lucjan Nehrebecki, a także Stanisław Andrzejewski. Również przedstawione są postaci Członków już nieżyjących, a którzy są ciągle w naszej wdzięcznej pamięci: Zbigniewa Białkiewicza i Tadeusza Świdorskiego.

### 2. JAN HENRYK OBRĄPALSKI



Rys. 1. Jan Henryk Obrąpalski

Jan Henryk Obrąpalski urodził się 13.07.1881 r. w Warszawie. Ukończył w 1904 r. studia na Wydziale Mechanicznym Instytutu Technologicznego w Petersburgu. Następnie, z dyplomem inżyniera, po odbyciu rocznej praktyki monterskiej w Zagłębiu Dąbrowskim, studiował przez dwa lata elektrotechnikę i termodynamikę na Politechnice w Berlinie Charlottenburgu. Pracę zawodową rozpoczął w 1908 r. w firmie Siemens w Sosnowcu jako inżynier przy montażu maszyn i urządzeń elektrycznych. W 1911 r. podjął pracę w Towarzystwie Górniczym Saturn w Czeladzi. Tam przeszedł wszystkie szczeble administracji technicznej od asystenta ruchu maszynowego do kierownika Wydziału Elektromechanicznego i członka dyrekcji.

Największym osiągnięciem zespołu kierowanego przez Jana Obrąpalskiego była zaprojektowana i zbudowana według najlepszych wzorów zachodnioeuropejskich elektrownia Kopalni „Jowisz”, jedna z największych i najpełniej rozwiązanych elektrowni przemysłowych.

Oprócz działalności zawodowej Jan Obrąpalski doprowadził do założenia w 1911 r. Koła Elektrotechników w Sosnowcu, które weszło w skład utworzonego w 1919 roku Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich. Brał czynny udział w pracach Koła Sosnowieckiego pełniąc różne funkcje w Zarządzie lub Komisji Rewizyjnej Koła, a później Oddziału oraz w Zarządzie Głównym.

W kadencji 1929-1930 był członkiem ZG, w 1934 r. prezesem SEP, a w 1935 r. wiceprezesem Stowarzyszenia, a w latach 1938 i 1939 prezesem Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach (do 1931 r. OZW nazywało się Kołem Sosnowieckim SEP) i organizatorem XI Zjazdu SEP w 1939 r. w Katowicach i Cieszynie, na którym doszło do połączenia się SEP ze Stowarzyszeniem Teletechników Polskich i Związkiem Polskich Inżynierów Elektryków.

Wiele czasu poświęcał sprawom norm i przepisów, zagadnieniom szczególnie istotnym na terenie Oddziału Zagłębia Węglowego (3 zabory), na którym działały różne przepisy i obowiązywała odmienna terminologia. Od 1935 r. działał w Centralnej Komisji Normalizacji Elektrycznej (CKNE), a w 1939 r. został jej przewodniczącym.

W 1924 r. Jan Obrąpalski rozpoczął na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej trwającą 35 lat działalność dydaktyczną, obejmując wykłady z elektrotechniki górniczo-hutniczej i napędów. W 1928 r. został docentem, a w roku akademickim 1929/1930 uzyskał habilitację.

W 1927 r. doc. Jan Obrąpalski objął stanowisko dyrektora Stowarzyszenia Dozoru Kotłów Parowych (SDKP) w Katowicach i rozpoczął najważniejszy okres swej działalności. W latach 1936-1939 podjął się wykładów w Wyższym Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych w Katowicach.

Po tragedii wrześnieowej znalazł schronienie w Warszawie, nawiązał kontakt z działającym w konspiracji wiceprezesem SEP Kazimierzem Szpotańskim i w porozumieniu z nim zorganizował 12-osobowy zespół, który pod jego kierownictwem opracował Program Elektryfikacji Polski. Była to pionierska praca nie tylko w kraju, ale jedna z pierwszych w Europie.

W 1945 r. wrócił na Śląsk. Bierze czynny udział w restytucji działalności SEP. W marcu 1945 r. jako jeden z byłych prezesów SEP, został członkiem Tymczasowego Zarządu Głównego i funkcję tę pełnił do I Walnego Zjazdu Delegatów SEP w Warszawie w 1947 roku.

Jednocześnie, jako ostatni przedwojenny prezes OZW SEP zorganizował w dniu 16.02.1946 r. pierwsze Walne Zebranie członków OZW, podczas którego wybrano nowy zarząd z prezesem Lucjanem Nehrebeckim. W 1946 r. został profesorem kontraktowym na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach i zorganizował pierwszą tego typu w Polsce Katedrę Energetyki. W 1948 r. został profesorem nadzwyczajnym i kierownikiem Katedry Energetyki. W 1956 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego. Pracując w przemyśle i na politechnice wychował wielu wybitnych inżynierów. Jego dorobek publikacyjny obejmuje ponad 30 artykułów drukowanych w latach 1925-1938 w „Przeglądzie Elektrotechnicznym”, „Techniku” i „Technice Ciepłej”, „Sprawozdaniach i Pracach Polskiego Komitetu Energetycznego”, a ponadto 7

książek. Był także autorem pionierskiego i przez długie lata jedyne polskiego podręcznika „Gospodarka Energetyczna”, którego dwa wydania ukazały się na początku lat pięćdziesiątych.

Zmarł w 1958 r. w Wiśle i pochowany został na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie. [1, 3]. Godność Członka Honorowego SEP otrzymał rok po śmierci w 1959 r. [1, 3, 4].

### 3. LUCJAN NEHREBECKI



Rys. 2. Lucjan Nehrebecki

Lucjan Nehrebecki urodził się w 1900 r. w obecnym Kazachstanie, nad granicą chińską, jako syn wojskowego lekarza. Brał udział w wojnie polsko – bolszewickiej. Ukończył studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej uzyskując w 1927 r. dyplom inżyniera elektryka.

W tymże roku osiadł na Śląsku i rozpoczął pracę w Oddziale Elektrycznym Stowarzyszenia Dozoru Kotłów Parowych w Katowicach. W latach od 1929 do 1931 pracował w kopalniach Knurów i Siemianowice jako kierownik ruchu mechaniczno-elektrycznego i elektrowni przemysłowych. W latach 1937-1939 pracował w Generalnej Dyrekcji Hut Wspólnoty Interesów Górniczo -Hutniczych w Katowicach na stanowisku kierownika wydziału elektrycznego, gdzie zajmował się całokształtem zagadnień energetycznych w hutach. W czasie okupacji niemieckiej pracował w Nisku, Krakowie i Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu jako inżynier energetyk. W 1945 r. powrócił na Śląsk i brał udział w organizowaniu energetyki na tym terenie.

Odbudowa i rozbudowa energetyki wymagała odpowiedniej bazy pomiarowo-badawczej. Z inicjatywy Lucjana Nehrebeckiego, utworzono w 1950 r. Oddział Pomiarów Energetycznych w przedsiębiorstwie Energobudowa, który został następnie przekształcony w samodzielne przedsiębiorstwo pod nazwą: Zakład Badań i Pomiarów Energopomiar z siedzibą w Gliwicach.

Jednocześnie był członkiem Komisji Elektryfikacji przy Komitecie Elektrotechniki PAN, a potem Komitetu Elektryfikacji Polski przy Prezydium PAN, gdzie pełnił funkcję sekretarza naukowego.

Od listopada 1946 r. rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, pracując tam aż do przejścia na emeryturę w 1971 r. W 1955 roku otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego, a w 1961 r. na profesora zwyczajnego. Zaszczytny tytuł

doktora honoris causa Politechniki Śląskiej otrzymał w 1983 roku.

W czasie pracy na Politechnice wychował ok. 400 magistrów inżynierów, promował 16 doktorów nauk technicznych i był opiekunem 6 przewodów habilitacyjnych. Był wielkim przyjacielem młodzieży. Poza pracą dydaktyczną prowadził ożywioną działalność w licznych komitetach, radach naukowych i zespołach. Był dwukrotnie z ramienia Polski ekspertem w Komisji Ekonomicznej ONZ w Genewie, wieloletnim przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Energetyki w Warszawie (1953-1975), wiceprzewodniczącym Komitetu Energetyki PAN, wiceprzewodniczącym Polskiego Komitetu Światowej Konferencji Energetycznej (WPC), członkiem Państwowej Rady ds. Wykorzystania Energii Atomowej, i inne.

Swoje wielkie doświadczenie i wiedzę przekazywał w licznych publikacjach. Na szczególne wyróżnienie zasługuje jego udział w opracowaniu i zredagowaniu 3 tomów Historii Elektryki Polskiej od jej początków aż do ok. 1986 roku.

Na podkreślenie zasługuje jego zaangażowanie w działalności w SEP, do którego wstąpił w 1928 r. w OZW. W 1938 r. wziął udział w X Walnym Zgromadzeniu SEP na Bałtyku. W 1945 r. wziął czynny udział w reaktywowaniu Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach. Na I Walnym Zgromadzeniu Oddziału w 1946 r. z udziałem 65 członków Stowarzyszenia z 1939 r. (wtedy do OZW należało 150 osób) został wybrany pierwszym powojennym prezesem OZW. Po przeniesieniu się do Gliwic zorganizował Oddział Gliwicki SEP i został jego pierwszym prezesem. Był także członkiem założycielem Gliwickiego Oddziału PTETiS oraz jego przewodniczącym w III i IV kadencji. Godności Członka Honorowego SEP dostąpił podczas XX WZD SEP w 1975 roku.

Zmarł w 1990 r. w Warszawie i został pochowany, zgodnie z ostatnią wolą, na cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

#### 4. STANISŁAW ANDRZEJEWSKI



Rys. 3. Stanisław Andrzejewski

Stanisław Andrzejewski urodził się w 1908 r. w Opatówku k. Kalisza. Studia wyższe odbył na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej uzyskując w 1933 r. dyplom inżyniera elektryka. W latach 1932-1935 pracował w Katedrze Miernictwa Elektrycznego i Wysokich

Napięć Politechniki Warszawskiej jako asystent. W 1935 roku przeniósł się na Śląsk i rozpoczął pracę w Zakładach ELEKTRO w Łaziskach Górnych, najpierw, jako zastępca kierownika, a od 1938 r. jako kierownik największej wówczas w Polsce elektrowni o mocy 87,1 MW i o największej produkcji energii elektrycznej.

W 1939 r. wziął udział w Kampanii Wrześniowej, a po jej zakończeniu, uniknąwszy niewoli, przez całą okupację przebywał w Warszawie. Do 1941 r. prowadził biuro techniczne zajmujące się instalacjami elektrycznymi oraz produkcją grzejników i aparatów pomiarowych.

W czasie Powstania Warszawskiego walczył na Powiślu i w Śródmieściu, dowodząc, jako oficer AK m.in. obroną odcinka na Placu Wareckim. Po upadku powstania przebywał w obozie jenieckim w Niemczech.

Po zakończeniu wojny wrócił do kraju i w 1945 r. zaczął pracować jako kierownik działu remontów i inwestycji w zakładach KONSTAL w Chorzowie. W 1946 r. został skierowany do odbudowy i uruchomienia Zakładu Przemysłu Ziemiaczanego Lubań - Wronki. W 1947 r. powrócił do energetyki obejmując stanowisko dyrektora naczelnego dobrze mu znanego kombinatu ELEKTRO w Zjednoczeniu Energetycznym Zagłębia Węglowego (ZEW) w Katowicach, a następnie zorganizował i kierował, jako dyrektor Biurem Rozbudowy ZEW.

W 1952 r. zorganizował i został kierownikiem katowickiej ekspozytury Biura Projektów Energetycznych, którą przekształcił w Katowickie Biuro Projektów Siłowni Ciepłych ENERGOPROJEKT z Oddziałem w Gliwicach i został w 1953 r. jego dyrektorem technicznym. Był w dużym stopniu twórcą koncepcji wszystkich projektowanych w tym czasie elektrowni i elektrociepłowni krajowych, a także projektowanych dla zagranicy. Od 1952 r. był również wykładowcą na Politechnice Śląskiej w Gliwicach.

W 1955 r. został mianowany docentem, a w 1962 r. profesorem nadzwyczajnym na Politechnice Warszawskiej. W latach 1964-1968 był członkiem, a następnie przewodniczącym Państwowej Rady ds. Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej (PWEJ), a w 1968 r. został powołany na stanowisko Pełnomocnika Rządu do spraw PWEJ. Cieszył się za granicą dużym autorytetem w tej dziedzinie. Był wiceprzewodniczącym Rady Zarządzającej Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu.

Działał bardzo aktywnie w SEP. W 1947 r. był członkiem Zarządu Oddziału Zagłębia Węglowego SEP, a w 1948 r. - prezesem Oddziału. Po przejściu do Warszawy pełnił w latach 1949-1958 wiele funkcji we władzach centralnych SEP. Był wiceprezesem, członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Był autorem ponad 80 publikacji. Jego książka „Podstawy projektowania siłowni ciepłych” spotkała się z wielkim uznaniem zarówno w kraju jak i za granicą. Od 1949 r. był przez wiele lat redaktorem *Przeglądu Elektrotechnicznego*, a w 1971 r. został pierwszym redaktorem naczelnym kwartalnika *Archiwum Energetyki*. Był zwolennikiem budowy elektrowni jądrowych w Polsce i patronował projektowi elektrowni jądrowej w Żarnowcu.

Na XIX Walnym Zjeździe Delegatów SEP w 1972 r. w Krakowie otrzymał godność Członka Honorowego.

Zmarł w 1979 r. w Warszawie i pochowany został na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach [1].

## 5. ZBIGNIEW BIAŁKIEWICZ



Rys. 4. Zbigniew Stanisław Białkiewicz

Zbigniew Stanisław Białkiewicz urodził się 10 stycznia 1922 roku we wsi Zagnańsk w powiecie kieleckim. Od 1940 roku był żołnierzem, początkowo ZWZ (Związku Walki Zbrojnej), a później Armii Krajowej. W roku 1941 w ramach tajnego nauczania zdał w Jędrzejowie maturę. W 1942 roku ukończył tajną podchorążówkę uzyskując stopień kaprała podchorążego. Aresztowany przez Gestapo wraz z grupą Akowców został odbity i po wyleczeniu obrażeń odniesionych podczas śledztwa walczył nadal, aż do stycznia 1945 roku w Oddziale Partyzanckim AK Ziemi Jędrzejowskiej (kryptonim *Spaleni*). Od 1 czerwca 1945 roku rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej z tymczasową siedzibą w Krakowie, kontynuując studia już w Gliwicach, gdzie nauka rozpoczęła się 1 października 1945 roku.

Zbigniew Białkiewicz jeszcze w czasie studiów rozpoczął pracę zawodową w Kopalni Węgla Kamiennego Walenty – Wawel w Rudzie Śląskiej zajmując kolejno stanowiska od asystenta do sztygara ruchu elektrycznego. W maju roku 1951 uzyskał na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej dyplom magistra inżyniera elektryka, po obronie pracy dyplomowej na temat przesuwników fazowych w napędach elektrycznych w górnictwie, którą opracował pod kierunkiem profesora Jana Obrąpalskiego.

Po ukończeniu studiów otrzymał nakaz pracy w KWK Gliwice. W kopalni tej pracował przez dwa lata jako „nadsztygar objazdowy ruchu elektrycznego”. W roku 1953 został przeniesiony do Państwowej Inspekcji Energetyki Ministerstwa Energetyki na stanowisko starszego inspektora do oceny stanu gospodarki energetycznej kopalń węgla kamiennego.

Po dwóch latach, zgodnie ze swymi zainteresowaniami naukowymi i zawodowymi przeszedł do Zakładu Systemów Energetycznych Instytutu Energetyki. W 1970 uzyskał tytuł doktora. Pod koniec roku 1973 Zbigniew Białkiewicz został powołany na stanowisko docenta w katowickim oddziale Instytutu Energetyki.

Stał się szeroko znanym w świecie polskiego przemysłu i środowiska naukowego specjalistą w zagadnieniach teorii i praktyki kompensacji mocy biernej w systemie elektroenergetycznym. Opracował i opublikował szereg wytycznych i wskazówek regulujących problematykę instalowania i montażu baterii kondensatorów.

Zajmował się także kompleksem problemów związanych z negatywnym oddziaływaniem urządzeń zakłócających na jakość energii elektrycznej w sieciach energetyki.

W roku 1976 objął stanowisko kierownika Pracowni Jakości Energii Elektrycznej Instytutu Informatyki Energetyki w Katowicach. Zajmował się problematyką kompleksowej poprawy jakości energii elektrycznej w sieciach dużych obszarów przemysłowych, między innymi Lubelskiego Zagłębia Węglowego i Legnicko – Głogowskiego Zagłębia Miedziowego. W roku 1977 został laureatem nagrody zespołowej Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Zbigniew Białkiewicz był aktywnym członkiem stowarzyszeń naukowo–technicznych. Od 1954 roku już do końca życia był aktywnym członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP). Założył wówczas Koło przy katowickim oddziale Instytutu Energetyki i był jego pierwszym prezesem. Był związany z Oddziałem Zagłębia Węglowego SEP. Między innymi pełnił w OZW funkcje: wiceprezesa zarządu, sekretarza, przewodniczącego Komisji Historycznej.

Działał także na szczeblu centralnym SEP. Był między innymi: przewodniczącym grup roboczych: Kondensatory i Gospodarka mocą bierną, członkiem Polskiego Komitetu Elektrotermii, Centralnej Komisji Odznaczeń i Nagród, Centralnej Komisji Historycznej.

Pasją Zbigniewa Białkiewicza było utrwalanie pamięci o ludziach związanych z elektryką zawodowo lub amatorsko. Skrzętnie gromadził dokumenty i pamiątki związane z przeszłością Oddziału Zagłębia Węglowego. Część z nich była publicznie eksponowana na trzech wystawach historycznych z okazji Katowickich Dni Elektryki. W wyniku skrupulatnych badań opracował ponad 100 biogramów ludzi zasłużonych dla elektryki, opublikowanych na łamach *Słownika Biograficznego Techników Polskich*<sup>1</sup>. Zbigniew Białkiewicz należał do grona autorów, którzy napisali najwięcej biogramów. Na łamach *Śląskich Wiadomości Elektrycznych* opublikował trzy duże cykle życiorysów zasłużonych elektryków.

Jego dziełem było ustalenie listy wszystkich prezesów OZW od czasów przedsepowskich (czyli od 1911 roku) i stworzenie galerii fotograficznej prezesów. Opracował bardzo szczegółową „Historię Oddziału Zagłębia Węglowego SEP i jego prekursorów” oraz również dwuczęściową książkę: „80 lat Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach” oraz „Życiorysy działaczy Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach” zawierającą 70 życiorysów.

Za swą działalność w okresie wojny i okupacji, powojenną pracę naukową i zawodową oraz działalność społeczną był dr inż. Zbigniew Białkiewicz wielokrotnie nagradzany odznaczeniami państwowymi, wojskowymi, resortowymi, samorządowymi i stowarzyszeniowymi. Udekorowano Go: Krzyżem Kampanii Wrześniowej 1939, Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska Polskiego (czterokrotnie), tytułem Zasłużony Energetyk PRL, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką Zasłużony dla Energetyki, Srebrną i Złotą Odznaką Zasłużonemu w Rozwoju Województwa

<sup>1</sup> Słownik biograficzny techników polskich -- wydawany od 1989 r., do 2015 r. ukazało się 25 tomów. Wydawcą jest NOT, od 2014 r. Zarząd Główny Federacji SNT-NOT.

Katowickiego, Odznaką Zasłużony Opolszczyźnie, Srebrną i Złotą Odznaką Zasłużony dla Kiełcczyny.

Za działalność w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich był wyróżniony: Srebrną i Złotą Odznaką Honorową SEP, oraz wieloma Medalami SEP i NOT.

XXX Nadzwyczajny Zjazd Delegatów SEP w Warszawie z okazji 80-lecia Stowarzyszenia nadał Mu w roku 1999 godność Członka Honorowego SEP. Zbigniew Białkiewicz zmarł 14 września 2006 roku i został pochowany na cmentarzu w Rudzie Śląskiej [1, 4, 5].

## 6. TADEUSZ ŚWIDERSKI



Rys. 5. Tadeusz Świdorski

Tadeusz Świdorski urodził się w 1925 roku w miejscowości Czerśl pow. Łuków. W czasie okupacji niemieckiej działał w Narodowych Siłach Zbrojnych. Na tajnych kompletach uzyskał świadectwo dojrzałości. Studia ukończył na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w 1951 r. Jeszcze w czasie studiów podjął pracę w szkole zawodowej w Bytomiu w 1950 r., jako nauczyciel matematyki i fizyki. Po dyplomie został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budowy Sieci Elektrycznych (obecnie ELBUD Katowice). Do końca października 1976 r. pracował

na różnych stanowiskach kierowniczych. Z dniem 1.11.1976 przeszedł do centrali Zakładów Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach, gdzie do czasu przejścia na emeryturę w 1990 r. kierował działem wykonawstwa inwestycyjnego.

Był bardzo aktywny w ruchu racjonalizatorskim. Zrealizował we współpracy z zespołem kilkanaście usprawnień w technologii montażowej w sieciach wysokich napięć. Był współautorem dwóch patentów z zakresu gospodarki paliwowo - energetycznej. Zorganizował od podstaw produkcję pomocniczą żelbetonowych elementów konstrukcyjnych do sieci średnich napięć na terenie ZEOPd.

Do SEP wstąpił w 1950 r. w Kole Studenckim przy Politechnice Śląskiej. Pracując w ELBUD, działał w Kole nr 10 przy zakładzie. Od roku 1979 był członkiem Kolegium Oddziałowej Sekcji Energetycznej oraz współzałożycielem Klubu Seniora w OZW (1984). W składzie zarządu OZW aktywny i zaangażowany od 1990 do 2006 roku. Aktywny także w pracach Centralnych Komisji Zarządu Głównego SEP: Finansowej (8 lat), Statutowej (3 lata-1994-1997).

W GKR SEP działał w kadencji 2002-2006. Godności Członka Honorowego SEP dostąpił w 1999 roku na XXX Nadzwyczajnym Zjeździe Delegatów SEP w Warszawie. Zmarł w roku 2012 i został pochowany na cmentarzu przy ul. Francuskiej w Katowicach [1, 4].

## 7. BIBLIOGRAFIA

1. Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1919–1959. Praca Zbiorowa, WCT NOT Warszawa 1959.
2. Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1919–1999, Zespół Autorów pod przewodnictwem Stanisława Nurka, COSiW SEP, Warszawa 1999.
3. Białkiewicz Z.: Życiorysy działaczy Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach, OZW SEP Katowice 1999.
4. Kołakowski T. E., Kuźnik A.: 100 lat zorganizowanej działalności elektryków na terenie Oddziału Zagłębia Węglowego SEP 1911–2011, OZW SEP, wydanie drugie uzupełnione, 2019.
5. Kołakowski T. E.: 95 lat Stowarzyszenia Elektryków Polskich, 1919–2014, COSiW SEP, OW Energia.

## HONORARY MEMBERS OF SEP FROM AREA OF THE COAL DISTRICT DIVISION

Paper presents history of nomination of honorary Association of Polish Electrical Engineers (SEP) members. Profiles of honorary members which passed away are described (Jan Henryk Obrąpalski, Lucjan Nehrebecki, Stanisław Andrzejewski, Zbigniew Stanisław Białkiewicz and Tadeusz Świdorski).

**Keywords:** honorary member , history of SEP.